

Justitiedepartementet
Enheten för immaterialrätt och transporträtt
103 33 Stockholm

Ju2024/02104

Stockholm 2024-12-12
Dnr 35/2024

12 december 2024

Sveriges Utbildningsradios remissyttrande över Justitiedepartementets promemoria "Ändrade ersättningsregler för användning av musik" (Ju 2024/02104)

Sveriges Utbildningsradio (UR) har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerad promemoria och får härmed anföra följande.

UR instämmer i stora delar med promemorian om att det kommer att vara svårt att på sikt behålla villkoret om ömsesidighet om regleringen i artikel 8.2 i Uthyrnings- och utlåningsdirektivet förblir oförändrad.

UR ifrågasätter däremot om det är nödvändigt med en regeländring då det inte är osannolikt att det blir en lösning på EU-nivå i närtid. Detta eftersom det är en orimlig och kontraproduktiv ordning att användare av musik verksamma i EU-länder ska betala ersättning till framställare av fonogram och utövande konstnärer i framför allt USA, när någon motsvarande ersättning inte betalas till rättighetsinnehavare i EU:s medlemsstater. En sådan ordning innebär att stora ekonomiska värden fortsätter flöda från unionens ekonomi till den amerikanska, utan motsvarande flöden tillbaka.

Sverige bör därför enligt UR tillsammans med andra medlemsländer som tidigare har haft krav på ömsesidighet, fortsätta verka för att förändra nuvarande regler, både inom ramen för ministerrådet och gentemot kommissionen.

Om det ändå skulle bedömas nödvändigt att genomföra de föreslagna ändringarna anser UR att promemorians analys av konsekvenserna är otillräcklig. Analysen brister enligt UR både i förståelsen av hur avtalsmarknaden för musikköpaigheter fungerar och i bedömningen av vilka konsekvenser förslaget kommer att få för användare av musik samt, i förlängningen, för kultursektorn i Sverige och EU.

Dessutom anser UR att det föreslagna ikraftträdandet den 1 mars 2025 är alltför snart och innebär i praktiken en omställningsperiod på endast två månader. Denna tidsram är för kort för att hinna anpassa nuvarande rättighetsavtal eller vidta andra nödvändiga åtgärder som annars blir nödvändiga som en följd av förslaget. Istället kommer förslaget innebära omedelbara och kännbara kostnadsökningar för public service för vilka anslags saknas.

UR vill avslutningsvis även betona/peka på att även för svenska rättighetsinnehavare kommer ett genomförande av förslaget resultera i en negativ påverkan och en lägre ersättning. I förlängningen kan detta ge negativa följd effekter för hela kultursektorn. Detta framgår bland annat av utvecklingen i Nederländerna.

Kalle Sandhammar
Verkställande direktör